

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0045	B	9	14/527

Onderwerp:

Wmo beleidsplan 2015-2016

Portefeuillehouder: H. G. Jumelet

Beleid en Regie

J. Backers, telefoon ((0591)68 59 79)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

- 1 Het Wmo beleidsplan gemeente Emmen 2015-2016 vast te stellen
- 2 Het geldende Wmo beleidsplan 2012-2016 in te trekken

Samenvatting

Op 28 april 2014 is door de 2^e Kamer de nieuwe Wmo aangenomen. Naar verwachting zal op korte termijn ook in de 1e Kamer besluitvorming plaatsvinden over deze wet. Dit betekent dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de decentralisatie van verantwoordelijkheden en taken van AWBZ naar Wmo, WLZ en ZvW met ingang van 1-1-2015 een feit zal zijn. Eén van de verplichtingen die de nieuwe Wmo gemeenten oplegt is het op- en vaststellen van een plan. Bijgaand beleidsplan voldoet aan deze verplichting. Op hoofdlijnen wordt geschetst hoe de gemeente Emmen de nieuwe taken en verplichtingen wil vormgeven binnen de opdracht van de nieuwe Wmo en welke keuzes daarbij voorliggen. Uitgangspunt bij deze keuzes is de reeds door uw raad vastgestelde wens om enerzijds continuïteit in de te leveren maatschappelijke dienstverlening en ondersteuning te bieden maar anderzijds nadrukkelijk ook te komen tot vernieuwing en versterking van het sociale domein in de gemeente Emmen.

Door de late besluitvorming van de kant van de Rijksoverheid, in relatie tot de invoeringsdatum van 1 januari 2015, is het noodzakelijk dat nog voor de zomer met betrekking tot de Wmo nader beleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Urgentie doet zich vooral voor met betrekking tot inkoop en contractering: instellingen, maar ook cliënten, dienen tijdig te weten 'waar ze aan toe zijn' met ingang van het komende jaar cq. jaren.

Bijlagen:

- Beleidsplan Wmo 2015-2016

Stukken ter inzage:

- Schriftelijke reacties van de Wmo-raad en de Seniorenraad
- Brief aan de 4 adviesraden in het sociale domein

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0045	B	9	14/527

1. Aanleiding voor het voorstel

Op 28 april 2014 is door de 2^e Kamer de nieuwe Wmo aangenomen. Naar verwachting zal op korte termijn ook in de 1^e Kamer besluitvorming plaatsvinden over deze wet. Dit betekent dat de decentralisatie van verantwoordelijkheden en taken van AWBZ naar Wmo, WLZ en ZvW met ingang van 1-1-2015 een feit zal zijn. Dit maakt de weg vrij voor gemeenten om de reeds in gang gezette voorbereidingen voor de decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden te versnellen en te vertalen in specifiek Wmo beleid. Binnen het Emmense programma 3D zijn de decentralisaties (Jeugdzorg, Participatiewet en AWBZ-Wmo) projectmatig opgepakt en worden activiteiten uitgevoerd aan de hand van programmabrede thema's. Deze integrale aanpak en uitvoering van de drie decentralisaties zijn beleidsmatig vertaald in het op 20 februari jl. door de raad vastgestelde document 'Kaders voor continuïteit en vernieuwing in het sociale domein'. Dit Wmo-beleidsplan is daarvan een uitwerking en beschrijft de wijze waarop het nieuwe Wmo-beleid kan worden vormgegeven, als onderdeel van het in onze gemeente in ontwikkeling zijnde brede 3D beleid. Door de late besluitvorming van de kant van de Rijksoverheid, in relatie tot de invoeringsdatum van 1 januari 2015, is het noodzakelijk dat nog voor de zomer met betrekking tot de Wmo nader beleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Urgentie doet zich vooral voor met betrekking tot inkoop en contractering: instellingen, maar ook cliënten, dienen tijdig te weten 'waar ze aan toe zijn' met ingang van het komende jaar cq. jaren.

2. Argumentatie/beoogd effect

Eén van de verplichtingen die de nieuwe Wmo gemeenten oplegt is het op- en vaststellen van een plan. Bijgaand beleidsplan voldoet aan deze verplichting. Op hoofdlijnen wordt geschetst hoe de gemeente Emmen de nieuwe taken en verplichtingen wil vormgeven binnen de opdracht van de nieuwe Wmo en welke keuzes daarbij voorliggen. Uitgangspunt bij deze keuzes is de reeds door de raad geuite wens om enerzijds continuïteit in de te leveren maatschappelijke dienstverlening en ondersteuning te bieden maar anderzijds nadrukkelijk ook te komen tot vernieuwing en versterking van het sociale domein in de gemeente Emmen. Voorgesteld wordt aan het beleidsplan een termijn van twee jaar te verbinden, 2015 en 2016. Behalve de wens om recht te doen aan zowel continuïteit als vernieuwing, liggen daaraan de volgende argumenten ten grondslag:

- Het op medio april 2014 gesloten landelijke begrotingsakkoord beslaat de jaren 2015 en 2016. Voor de daadwerkelijke besteding van de additionele worden afspraken gemaakt met de aanbieders. Via nog nader af te spreken prikkels wordt de noodzakelijke vernieuwing in het ondersteuningsaanbod daadwerkelijk gestimuleerd en tevens eventuele risico's mbt het overgangsrecht opgevangen. Vanaf 2017 wordt door het kabinet teruggevallen op de oorspronkelijke korting uit het Regeerakkoord. Nieuw beleid, betrekking hebbend op de periode 2017 en verder, dient eind 2016 vastgesteld te zijn.
- De samenhang met de andere twee decentralisaties (Jeugdwet en Participatiewet) vraagt waar mogelijk ook om afstemming in de tijdsplanning. De ten behoeve van de Jeugdzorg overeengekomen Regionale Transitie Arrangementen hebben een looptijd tot 1 januari 2017. Voor het voorliggende beleidsplan is mede daarom dezelfde einddatum gekozen.
- Het huidige Wmo-beleidsplan 'Van zorg naar participatie' heeft ook een looptijd tot en met 2016. Een deel van de in dit beleidsplan vastgelegde actiepunten is - met in acht neming van de wetsherziening - nog steeds actueel en is daarom ingepast in het voorliggende beleidsplan. Het geldende beleidsplan, gebaseerd op de oude Wmo, kan daarmee vervallen.

3. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

Diverse raadsbesluiten met betrekking tot inhoudelijk beleid sociaal domein;

- Raadsbesluit Wmo beleidsplan 2012-2016 'Van zorg naar participatie'; BW11.1256 d.d. 08-11-2011 / raadsvergadering RA12.0016 d.d. 29 maart 2012.
- Raadsbesluit inzake Integrale aanpak van de drie decentralisaties in het sociale domein; een programma 3D's; BW12.1385 d.d. 08-01-2013.
- Raadsbesluit 'Kaders voor continuïteit en vernieuwing in het sociale domein'; BW14.0004 d.d. 07-01-2014 / raadsvergadering RA14.0007 d.d. 20-02-2014

1. Afstemming met externe partijen/communicatie

Door de late besluitvorming van de kant van de Rijksoverheid, in relatie tot de invoeringsdatum van 1 januari 2015, is het noodzakelijk dat nog voor de zomer met betrekking tot de Wmo nader beleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld, dit met name met het oog op het thema inkoop.

Dit heeft als consequentie dat het afstemmings- en adviestraject voor en met de vier adviesraden een aangepaste route volgt. Deze is beschreven in de ter inzage gelegde brief aan de adviesraden. In deze brief wordt onder meer het volgende gesteld: *‘Wij hebben met uw raden de fundamentele afspraak zo tijdig mogelijk en zo zorgvuldig mogelijk vorm en inhoud te geven aan de betrokkenheid en adviesmogelijkheid van u als vier raden. Hierbij hebben wij aan het begin van dit jaar echter ook gezamenlijk gedeeld dat door extern veroorzaakte noodzaak om tot tijdige besluiten in het decentralisatie traject te komen dit soms leidt tot korte doorlooptijden voor overleg, advisering en besluitvorming.*

Op dit moment doet zich voor wat betreft het Wmo beleid een dergelijke situatie voor. Door de late besluitvorming van de kant van de Rijksoverheid, in relatie tot de invoeringsdatum van 1 januari 2015, is het noodzakelijk dat nog voor de zomer met betrekking tot de Wmo er nader beleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Urgentie doet zich hierbij met name voor met betrekking tot het thema inkoop (instellingen moeten snel weten waar ze aan toe zijn met betrekking tot het komende jaar c.q. de komende jaren)’.

Door het college wordt grote waarde gehecht aan de inbreng van de adviesraden en via bijgaande brief worden de Wmo-raad en de Seniorenraad verzocht voor 6 juni advies uit te brengen over het document “Wmo beleidsplan 2015-2016”.

Na de verwerking van de gegeven adviezen kunnen deze worden doorgestuurd naar de gemeenteraad. De gemeenteraad kan op deze manier de adviezen betrekken bij zijn beraadslagingen over het beleidsplan, allereerst tijdens de vergadering van de commissie Samenleving op 10 juni a.s. , daarna tijdens de gemeenteraadsvergadering van 3 juli 2014.

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

A. De bestaande middelen in de huidige begroting

In onze huidige begroting zitten inkomsten en uitgaven met betrekking tot de oud-Wet Voorziening Gehandicapten, de WMO (huishoudelijke hulp), de Vrouwenopvang en de Maatschappelijke Opvang.

De geraamde inkomsten zijn als volgt:

	2014	2015	2016
WVG *	1.124.875	1.125.912	1.126.974
Integratieuitkering WMO in Gemeentefonds**	15.186.662	15.486.662	15.786.662
Decentralisatieuitkering MO in Gemeentefonds	2.519.092	2.506.592	2.506.592
Decentralisatieuitkering VO in Gemeentefonds	2.354.035	2.337.480	2.377.174
Totaal	21.184.664	21.456.646	21.797.402

* Dit betreft de eigen bijdragen. De rijksvergoeding voor de kosten oud-WVG zijn ingevlochten in de algemene uitkering binnen het gemeentefonds en zijn niet meer afzonderlijk traceerbaar.

** Bedragen zijn inclusief een indexering van € 300.000 per jaar met ingang van 2014 (dus voor 2014 € 300.000, voor 2015 € 600.000 etc.)

De geraamde uitgaven zijn als volgt:

	2014	2015	2016
WVG	8.824.173	8.992.075	9.167.223
WMO*	16.396.815	16.838.237	16.837.017
MO	2.519.092	2.506.592	2.506.592
VO	2.354.035	2.337.480	2.377.174
Totaal	30.094.115	30.674.384	30.888.006

* Bedragen vanaf 2015 zijn niet geïndexeerd. Verderop zal een voorstel worden gedaan om dit wel te doen.

Vanuit de algemene middelen wordt dus ca. € 9 miljoen bijgedragen, waarvan € 8 miljoen WVG en € 1 miljoen WMO (huishoudelijke hulp). In de begroting 2014 werd nog rekening gehouden met een bijdrage vanuit eigen middelen van ongeveer € 2 miljoen. De bijdrage uit algemene middelen is volgens de huidige cijfers ca. € 1 miljoen. Het verschil wordt veroorzaakt doordat de integratieuitkering bij de september-circulaire 2013 Wmo met ca. € 0,8 miljoen is opgehoogd voor o.a. de extramuralisering lichte zorgzwaartepakketten en afschaffing financiële compensatieregelingen Wtgc, CER e.d.

Ontwikkelingen met betrekking tot de bestaande middelen

Er zijn ontwikkelingen met betrekking tot de voornoemde bedragen/budgetten die ertoe leiden dat er een verzoek bij de Kadernota 2014 aan de raad is gedaan voor een begrotingswijziging. Hierna wordt een nadere uitleg bij deze ontwikkelingen gegeven.

1. Als gevolg van eigen gemaakte keuzes en rijksbeleid zullen er wijzigingen optreden aangaande de hiervoor genoemde bedragen. Enerzijds is er sprake van het afschaffen van de tariefsbijdrage (waarvoor de eigen bijdrage in de plaats komt) en anderzijds wordt er door het Rijk ca. € 4 miljoen gekort op de integratieuitkering WMO. Daarnaast hebben recent genomen beleidsmaatregelen effect op baten en lasten van maatschappelijke voorzieningen tevens is er sprake van kostenindexatie.

2. De korting op de rijksbijdrage WMO ad € 4.036.231 kan voor een bedrag van € 765.391 worden opgelost door het schrappen van een taakmutatiebudget. Het restant van de korting ad € 3.270.822 wordt doorvertaald naar de kostenkant.

3. Het schrappen van de tariefbijdrage, voor 2014 begroot op 687.641,- leidt tot het opnieuw instellen van een eigen bijdrage voor schoonmaakondersteuning welke voor 2014 wordt begroot op 1.000.000,- . T.l.v. de meeropbrengst ad. 312.359,- wordt incidenteel een exploitatiebudget ad. 42.750,- beschikbaar gesteld voor de extra administratieve kosten i.v.m. het afhandelen van de terugbetaling van de geïnde tariefbijdragen 2013. Het hierna resterende saldo ad. 269.609,- wordt toegevoegd aan de (opnieuw) te activeren egaliseringsreserve WMO.

4. Vanwege een andere organisatie van de huishoudelijke hulpverlening (schoonmaakondersteuning) met ingang van 2013 is de toekenning van PGB-budgetten geminimaliseerd met mede tot gevolg dat de controle werkzaamheden vanaf 1 januari 2015 vrijwel niet meer noodzakelijk zijn en daarom ook geen sprake meer zal zijn van inkomsten in verband met teveel/ten onrechte verstrekte PGB-budgetten. Kosten: 1 FTE schaal 7 € 40.000 + facilitaire kosten € 24.160. Totaal lagere kosten € 64.160, aframing baten € 139.000. Saldo € -74.840.

5. De afgelopen jaren is sprake geweest van overschrijding van de budgetten van het collectief vervoer. Inmiddels zijn maatregelen genomen om deze kosten terug te dringen o.a. door aanscherping van de regels m.b.t. het gebruik van collectief vervoer. Minder ritten en/of kortere ritten leiden echter ook tot een lagere eigen bijdrage.

6. In de loop van 2012 heeft de aanbesteding voor (her)verstrekkingen en vrijwel alle onderhoud van de hulpmiddelen waarop in het kader van de WMO en beroep gedaan kan worden plaatsgevonden. De kosten mogen verhoogd worden op basis van de jaarlijkse Consumentenprijsindex welke m.i.v. juli 2013 is vastgesteld op 2,6%.

7. Conform bestaand beleid wordt de jaarschijf 2018 voor enkele kostenposten aangepast met het laatst bekende prijsindexcijfer. De indexering zoals die vanaf 2015 in de begroting is verwerkt zal worden aangepast omdat het budget dat geïndexeerd wordt lager is ivm de rijkskorting ad € 4 miljoen. Dit geeft een voordeel voor de begroting dat oploopt naar € 480.000.

8. Taakmutaties zijn toevoegingen of onttrekkingen aan het Gemeentefonds die samenhangen met vermeerdering of vermindering van taken. Er is nog een beschikbare taakmutatie ad € 365.000 ivm extramuralisering lage zorgzwaartepakketten ("langer thuis wonen") waarvoor in 2014 middelen beschikbaar zijn gesteld. Het voorstel is deze vrij te laten vallen onder verrekening van:

- De benodigde project-middelen € 98.500.

- De nog resterende taakstelling op taakmutaties 2014 ad € 212.013.

9. Op basis van het voornoemde is er een uitzetting van middelen binnen het beleidsterrein WMO/WVG ad € 0,5 miljoen voor 2016. Besloten zou kunnen worden om dit op te vangen binnen het beleidsterrein door middel van een ombuiging.

Samengevat ziet het bovenstaande in tabelvorm er als volgt uit:

		2014	2015	2016
1	Korting integratieuitkering WMO in Gemeentefonds		-4.036.213	-4.036.213
2	Doorvertaling naar de kostenkant		3.270.822	3.270.822
2	Correctie stelpost taakmutaties		765.391	765.391
3	Afschaffen tariefsbijdrage	-687.641	-707.583	-707.583
3	Heffing eigen bijdrage	1.000.000	1.000.000	1.000.000
3	Uitvoeringsbudget	-42.750		
3	Vorming egalisatiereserve WMO	-269.609	-292.417	-292.417
4	Reducering controle PGB		64.160	64.160
4	Idem inkomsten		-139.000	-139.000
5	Afname inkomsten collectief vervoer	-90.000	-90.000	-90.000
6	Kostenindexatie WMO hulpmiddelen	-79.000	-133.000	-188.000
6	Prijsindex coll. vervoer			
7	Prijsindex inkomsten schoonmaakondersteuning			
7	Lagere geraamde inkomstindexatie		-240.000	-360.000
7	Indexering uitgaven			-540.000
8	Correctie stelpost taakmutaties	365.000		
8	Benodigd budget taakmutatie	-98.500		
8	Taakstelling taakmutaties	-212.013		
9	Event. extra ombuiging WMO		PM	PM
	Resultaateffect	-114.513	-537.840	-1.252.840

Na verwerking van de aanpassingen leidt dit tot het volgende financiële plaatje met betrekking tot integratieuitkering WMO / uitgaven WMO

	2014	2015	2016
Integratieuitkering WMO in Gemeentefonds	15.186.662	15.486.662	15.786.662
Prijsindex inkomsten schoonmaakondersteuning			
Lagere geraamde inkomstindexatie		-240.000	-360.000
Korting int.uitkering		-4.036.213	-4.036.213
Bijgestelde integratieuitkering (A)	15.186.662	11.210.449	11.390.449
Uitgaven WMO	-16.396.815	-16.838.237	-16.837.017
Indexering uitgaven WMO			-540.000
Doorvertaling korting int. uitkering naar de kostenkant		3.270.822	3.270.822
Bijgestelde uitgaven WMO (B)	-16.396.815	-13.567.415	-14.106.195
Saldo (A-B)	-1.210.153	-2.356.966	-2.715.746

B. De nieuwe middelen als gevolg van de decentralisatie AWBZ

De decentralisatie van de AWBZ betreft enerzijds middelen

- voor de functies begeleiding en kortdurend verblijf, inloopfunctie GGZ, cliëntondersteuning (MEE), middelen chronisch zieken en gehandicapten, extramuralisering lage ZZP's (zorgzwaartepakketten), uitvoeringskosten en
- anderzijds de functie beschermd wonen (waarvoor wij centrumgemeente zijn).

De te ontvangen budgetten zijn indicatief en kunnen nog wijzigen. Ook zal er een nieuw (objectief) verdeelmodel gaan komen. In de mei-circulaire 2014 zal daar meer duidelijkheid over komen.

Volgens de december-circulaire 2013 en het recent afgesloten begrotingsakkoord zijn de budgetten als volgt:

Baten	2015	2016
AWBZ – decentralisatie	23.179.631	23.179.631
Extra middelen AWBZ agv. begrotingsakkoord	1.900.000	1.600.000
Beschermd wonen	15.728.387	15.728.387
Indexatie inkomsten budgetten	PM	PM
Totaal nieuw budget	40.808.018	41.508.018

Het kortingspercentage dat op het budget AWBZ-decentralisatie is toegepast is ongeveer als volgt:

Baten	2015	2016
Macro-budget voor korting	3.038	3.038
Decentralisatiekorting van 25%	- 759	- 759
Macro-budget na korting	2.279	2.279
Verzachting van de korting ad € 200 miljoen	+ 200	+ 200
Macro-budget volgens circulaire (€ miljoen)	2.479	2.479
Begrotingsakkoord	+ 195	+ 165
Gecorrigeerd macro-budget	2.674	2.644
Korting tov oorspronkelijke budget	12%	13%

De opbouw van de budgetten (met andere woorden wat zit er allemaal in het totaalbudget uitgesplitst naar componenten) is in hoofdlijnen bekend en zal nog moeten worden vertaald naar een kostenbegroting voor de voorzieningen zoals boven beschreven waarbij tevens rekening zal moeten worden gehouden met een deel onvoorzien. Dit zal de komende maanden gestalte krijgen. Het uitgangspunt daarbij is dat de ontvangen budgetten taakstellend zijn voor de uitgavenkant.

Lasten	2015	2016
Taakstellend kostenbudget AWBZ-taken	-23.179.631	-23.179.631
Extra budget ivm begrotingsakkoord	- 1.900.000	- 1.600.000
Beschermd wonen	-15.728.387	-15.728.387
Indexatie kosten budgetten	PM	PM
Totaal kosten budget	-40.808.018	-41.508.018

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 20 mei 2014.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2014	RA14.0045	B	9	14/527

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2014, nummer: 14/527;

besluit:

1. Het Wmo beleidsplan gemeente Emmen 2015-2016 vast te stellen
2. Het geldende Wmo beleidsplan 2012-2016 in te trekken

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2014.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl